

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

KUPIŠKIO RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „KUPIŠKIO RAJONO 2016-2023 M. INTEGRUOTA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 1

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS																							
1.1.	<p>Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal šio FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės „Veiklos įvairinimas ir plėtra kaimiškoje vietovėje“ Nr. LEADER-19.2.-SAVA-5 veiklos sritį „Inovatyvi gamyba ir efektyvus išteklių panaudojimas“ Nr. LEADER-19.2.-SAVA-5.2., susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-226 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.</p>																						
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Veiklos įvairinimas ir plėtra kaimiškoje vietovėje“ veiklos srities „ Inovatyvi gamyba ir efektyvus išteklių panaudojimas “ Nr. LEADER-19.2.-SAVA-5.2. (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams																					
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	1	7	-	1	1	-	0	8											
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	1	7	-	1	2	-	2	8											
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>2</td><td>0</td><td>1</td><td>8</td><td>-</td><td>0</td><td>9</td><td>-</td><td>1</td><td>0</td> </tr> </table>	2	0	1	8	-	0	9	-	1	0	☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____									
			2	0	1	8	-	0	9	-	1	0											
☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. VA-18/05																						
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 5C																					
1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	<ul style="list-style-type: none"> - Skatinti gamybą bei jos plėtrą. - Skatinti diegti inovatyvius sprendimus ir (arba) naujas technologijas. - Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimą ir naudojimą bioekonomikos tikslais (pvz: biokuro, briketų gamyba ir pan.). 																					

		- Sudaryti sąlygas naujoms darbo vietoms kurti bei esamoms išlaikyti.
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	<p>Parama teikiama ūkininkų, kaimo gyventojų, kaime veikiančių/veiksiančių mikroįmonių, mažų/vidutinių įmonių kaimo vietovėje ekonominei plėtrai bei verslo pradžiai. Pareiškėjams (išskirtinis dėmesys skiriamas jauniems asmenims iki 40 metų paremti) sudaromos sąlygos susikurti papildomų pajamų šaltinį bei mažinti sezoninį užimtumo svyravimą. Parama teikiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvairiai ne žemės ūkio veiklai, produktų gamybai (tiek žemės ūkio, tiek ne žemės ūkio), apdorojimui, perdirbimui, jų pardavimui. - biomasės, ypač atliekinės, panaudojimas energijos gamybai (biokuras). - inovacijų diegimas gamyboje. - investicijoms į nematerialųjį turą. <p>Projekto veiklomis kuriamos naujos bei išlaikomos darbo vietos (naujos darbo vietos sąvoka pateikta VPS atrankos taisyklių 4 priedo „Kaimo vietovių VPS rengimo instrukcija“ 12.2 dalyje „VPS pasiekimų tikslo rodikliai“). Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.</p>
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai: Juridiniai asmenys: mikroįmonė, maža/vidutinė įmonė registruota Kupiškio rajono VVG teritorijoje.</p> <p>Fiziniai asmenys: ūkininkas, kaimo gyventojas deklaruojantis savo gyvenamąją vietą Kupiškio rajono VVG teritorijoje.</p> <p>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius bei papildomus tinkamumo reikalavimus.</p>
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	210 000,00 Eur lėšų.
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	200 000,00 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	<p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų (taikoma mažai/vidutinei įmonei)</p> <p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų (taikoma mikroįmonei, ūkininkui, kaimo gyventojui)</p>
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) privalo finansuoti:	<p>Pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos</p> <p>Pareiškėjo skolintos lėšos</p>
1.14.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI				
2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai. Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Laikoma, kad vietos projektas pakankamai kokybiškas ir sukurs pakankamą pridėtinę vertę siekiant VPS tikslų, jeigu vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu jam suteikiama ne mažiau kaip 60 (šešiasdešimt) balų.			
2.2.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:			
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis sukurtų darbo vietų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 skyriaus „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ duomenimis. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje suplanuotą darbo vietų skaičių.	Projekto įgyvendinimo metu sukurta(-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta(-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis. Darbo santykius ir už darbą apmokėjimą įrodantys dokumentai.
1.1.	Didesnis sukurtų darbo vietų skaičius:			
1.1.1.	daugiau kaip 2 darbo vietos	25		
1.1.2.	daugiau kaip 1 - iki 2 (imtinai) darbo vietų	20		
1.1.3.	0,5 - iki 1 (imtinai) darbo vietos	15		
2.	Projekte numatytos investicijos, skirtos atsinaujinančių išteklių panaudojimui, alternatyvių energijos šaltinių diegimui	25	Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, vietos projekto paraiškos 5 dalis „Vietos projekto finansinis planas“, numatomų investicijų komerciniai pasiūlymai, kiti dokumentai.	Atitiktis tinkamumo sąlygai vietos projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės metu nustatoma pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus išlaidų pagrindimo dokumentus (rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktas sąskaitas, priėmimo–perdavimo aktus ar kitus dokumentus, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos) ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus (banko sąskaitos išrašus, interneto bankininkyste besinaudojančių vietos projektų vykdytojų pateiktus išrašus, patvirtintus vietos projekto vykdytojo vadovo ar kito įgalioto asmens parašu ir antspaudu, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Tikrinama MP vertinimo,

				patikrų vietoje, auditų metu.
3.	Sukurta darbo vieta asmeniui* . Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją apie planuojamo įdarbinti asmens amžių.	Projekto įgyvendinimo metu sukurta(-os) ir Dokumentai, įrodantys įdarbinto asmens amžių darbo santykių pradžios momentu (asmens tapatybės dokumento kopija). Projekto įgyvendinimo metu sukurta(-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta(-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis. Darbo santykius ir už darbą apmokėjimą įrodantys dokumentai (pvz: darbo sutartys ir kt.).
3.1.	iki 40 metų (imtinai)	20	Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“.	
3.2.	virš 41 metų	10	Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“.	
4.	Pareiškėjas turi projekto metu kuriamo/plėtojamo verslo atitinkamą išsilavinimą, kvalifikaciją arba darbo patirtį	15	Tikrinama paraiškos pateikimo momentu. Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir pridedami dokumentai: - dokumentai patvirtinantys pareiškėjo išsilavinimą (kvalifikaciją): mokymų įstaigų ar kursų, susijusių su projekte numatyta vykdyti veikla, baigimo pažymėjimas arba mokymo įstaigos mokymo semestro baigimo įrodymas, - darbo patirtį įrodantys dokumentai: darbo sutarties kopija. - ataskaitinių ir (arba) einamųjų metų verslo liudijimo kopija, nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymos kopija).	
5.	Pareiškėjas jaunas asmuo (paraiškos pateikimo metu) Pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas yra iki 40 metų (imtinai) amžiaus	15	Tikrinama paraiškos pateikimo momentu. (pagrindinis akcininkas – turintis daugiau kaip 50 proc. juridinio asmens akcijų, žemės ūkio bendrovės pajū. Kito juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pvz: mažosios bendrijos, kooperatinės	

			<p>bendrovės) atveju-vadovas yra iki 40 metų (imtinai) amžiaus).</p> <p>Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktos nuorodos į prie vietos projekto paraiškos pateiktus dokumentus, Verslo plano 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateikta informacija arba seniūnijos pažyma.</p> <p>Pareiškėjas turi pateikti asmens tapatybės dokumento kopiją.</p>	
Viso:		100		

* netaikoma savarankiškai verslą pradėti ketinantiems fiziniams asmenims. Toliau žr. į atrankos kriterijų 5.

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS			
Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.			
3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte		
3.2	Specialiosios tinkamumo sąlygos:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
3.2.1.	Vietos projekte numatyta kurti naują (-as) darbo vietą (-as). Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti	Pagal VPS priemonės veiklos sritį planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 60 000,00 Eur. Jei vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama gali siekti iki 30 000,00 Eur. Jeigu numatoma sukurti ir išlaikyti 1,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama gali siekti iki 90	Atitiktis šiam kriterijui tikrinama projektų vertinimo etape.

	didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą VPS priemonės arba jos veiklos srities, pagal kurią yra skelbiamas kvietimas teikti vietos projektus, lygmeniu.	000,00 Eur. Vertinamas santykis tarp VPS priemonei arba jos veiklos sričiai, pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal atitinkamą VPS priemonę ar jos veiklos sritį reikšmės. Tikrinama remiantis paraiškos duomenimis.	
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:			
I	II	III	
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas	
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:		
3.3.1.1.	speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamoms įrangos ar technologinio proceso valdymui;	Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą): - bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojais dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka); - Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).	
3.3.1.2.	projektui įgyvendinti ir projekte numatytai veiklai vykdyti būtina specializuota technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N ₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniam vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta	Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą): - bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių	

	<p>Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų;</p>	<p>panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>- Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojais dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka);</p> <p>- Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.1.3.	<p>naujų statybinių medžiagų įsigijimas kai projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu;</p>	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <p>- bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>- Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojais dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka);</p> <p>- Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.2.	Darbu ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	<p>projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų</p>	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą):</p>

	<p>statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas. Projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas;</p>	<p>- bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>- Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka);</p> <p>- Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.2.2.	<p>verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);</p>	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <p>- bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>- Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka);</p> <p>- Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio</p>

		www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos:	(įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 159 punkte, įsigijimo)
		Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.3.3.1.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	<p>Vietos projekto viešinimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo.</p> <p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <ul style="list-style-type: none"> - bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka); - Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.3.3.2.	Atlyginimas architektams, inžinieriams, konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų ir kitų susijusių dokumentų su numatytais	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punkto papunkčiais. (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <ul style="list-style-type: none"> - bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla,

<p>investicijomis rengimą (statinio techninio projekto/projektinių pasiūlymų/bendrijų projektinių dokumentų parengimo išlaidos, ekspertizės paslaugos, kadastriniai matavimai, topografinės nuotraukos parengimas ir kt).</p>	<p>siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>- Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka);</p> <p>- Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
---	--

3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir šiame FSA yra šios:

- 3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.4.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.4.5. vietos projekto administravimo išlaidos;
- 3.4.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.4.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;
- 3.4.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.4.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.4.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametru gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 punktuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Tinkami paramos gavėjai: - juridiniai asmenys: mikroįmonė, maža/vidutinė įmonė registruota Kupiškio rajono VVG teritorijoje; - fiziniai asmenys: ūkininkas, kaimo gyventojas deklaruojantis savo gyvenamąją vietą Kupiškio rajono VVG teritorijoje.	Atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimą, ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažymą, ir (arba) verslo liudijimą ir (arba) gyvenamosios vietos pažymą.	Atitiktis šiam kriterijui tikrinama tik vietos projektų vertinimo etape.
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.4.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.4.1.	Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), pagal VPS remiamų arba neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas detalizuojamas taip:		
4.2.4.1.1.	Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus susijusius su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu, kuri nurodyta paslaugų žemės ūkiui sąrašė, patvirtintame LR Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr.76.), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas.		

4.2.4.1.2.	Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su maisto produktų ar gėrimų gamyba, įskaitant apdorojimą ir perdirbimą, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK C sekcijos 10 skyrių „Maisto produktų gamyba“ ir 11 skyrių „Gėrimų gamyba“.
4.2.5.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.6.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išpareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose ir šiame FSA
4.3.2.1.	Įgyvendinti projektą per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 36 mėnesių nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma vietos projekto paraiškoje (verslo plane).
4.3.2.2.	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 1 (vienerius) metus nuo paramos skyrimo dienos. (Darbu pradžia – laikas, kai pradedami su investicija susiję faktiniai statybos darbai arba prisiimamas pirmasis teisiškai privalomas sutartinis išpareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas išpareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, priklausomai nuo to, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia).
4.3.2.3.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas), Vienos įmonės deklaracija (FSA 3 priedas) bei Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija (FSA 4 priedas).
4.3.2.4.	Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS, kaip numatyta šio FSA 4.2.4.1. papunktyje.
4.3.2.5.	Vietos projekte numatyta kurti naują (-as) darbo vietą (-as). Bus vertinamas naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodiklis pagal Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. 3D-485 redakcija).
4.3.2.6.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI	
5.1.	Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):
5.1.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	<p>1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u></p> <p>1.1. Verslo liudijimas ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažyma ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimas ir (arba) darbo sutartys ir kt.;</p> <p>1.2. Gyvenamosios vietos deklaracija (taikoma fiziniams asmenims);</p> <p>1.3. Juridinio asmens statusą patvirtinantys dokumentai (įstatai, registracijos pažymėjimas, kt.);</p> <p>1.4. Asmens tapatybės dokumento kopija;</p> <p>1.5. Dokumentai, įrodantys pareiškėjo projekto metu kuriamo/plėtojamo verslo turimą išsilavinimą (mokymų įstaigų ar kursų, susijusių su projekte numatyta vykdyti veikla, baigimo pažymėjimas arba mokymo įstaigos pažyma apie studijavimą ir (arba) mokymąsi arba surinktus kreditus, ataskaitinių ir (arba) einamųjų metų verslo liudijimas, individualios veiklos vykdymo pažyma).</p> <p>2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u></p> <p>2.1. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma).</p> <p>3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u></p> <p>3.1. Komerciniai pasiūlymai;</p> <p>3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“);</p> <p>3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas.</p> <p>4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u></p> <p>4.1. Juridinio asmens statusą patvirtinantys dokumentai (įstatai, registracijos pažymėjimas, kt.);</p> <p>4.2. Ūkininko ūkio registravimo pažymėjimas (taikoma ūkininkams);</p> <p>4.3. Gyvenamosios vietos deklaracija (taikoma fiziniams asmenims);</p> <p>4.4. Verslo liudijimas ir (arba) individualios veiklos vykdymo pažyma;</p> <p>4.5. Asmens tapatybės dokumento kopija;</p> <p>4.6. Pažyma, kad pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;</p> <p>4.7. Pažyma, kad pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai;</p> <p>4.8. Praėjusių ir ataskaitinių metų finansinių laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai, sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka, arba veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);</p> <p>4.9. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis Aprašo rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.).</p> <p>5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u></p> <p>5.1. Vietos projekto <u>verslo planas</u>, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo</p>

kūrimui arba esamo verslo plėtrai).

5.2. Praėjusių ir ataskaitinių metų finansinių laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai, sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, arba veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);

5.3. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“);

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“);

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybei. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Dokumentus, įrodančius nekilnojamojo turto nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindų teisėtumą. Tikrinama pagal VĮ Registrų centro išrašą, sudarytas turto valdymo sutartis;

5.7. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą);

5.8. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams));

5.9. Licenzija ar leidimo kopija.

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formas, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.kvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams). FSA 4 priedas;

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje) FSA 3 priedas.

	<p>7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u></p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unių) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens atskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis).</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.).</p>
5.1.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

[1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.](#)

[2 priedas „Verslo planas“](#)

[3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“](#)

[4 priedas „Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“](#)